

A PILISSZÁNTÓ PROJEKT (2013.)

KIINDULÁS (maradványok, „szóbeszéd”)

MÓDSZER („fizikai” módszerek, ásatás)

MIT ÉPÍTETTEK (**objektumrekonstrukció**)

500x100 m kutatási terület

**ÚJ ANYAGOK
BAROSS-UDVAR - FAL**

**ÚJ ANYAGOK:
FALUHÁZ - RÉGI FAL**

**PLEBÁNIA
BESZAKADÁS**

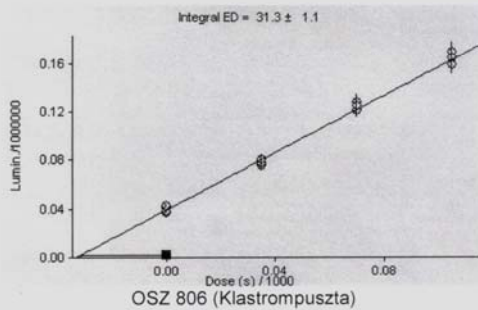
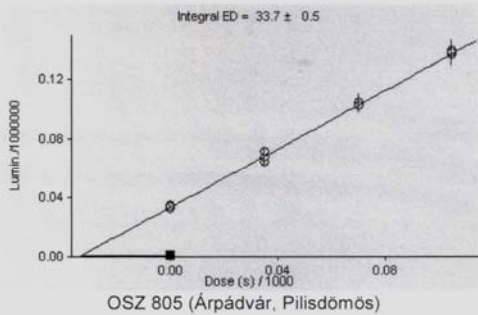
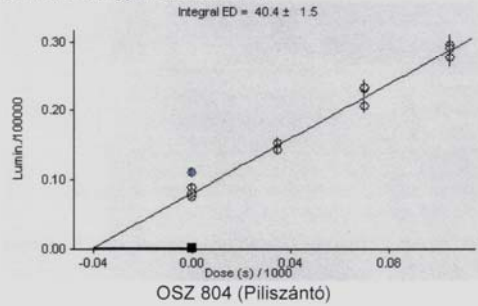

**ÚJ ANYAGOK -DERÉKSZÖGBEN TÖRŐ
FOLYOSÓ A PLEBÁNIAUDVAR SARKÁN**

3. ábra: Hozzáadott dózis-lumineszcens válasz görbék, melyek extrapolálásával a kięgetőta elnyelt dózis kiszámítható (egyenérték dózis).

3. táblázat: A mérések alapján meghatározott egyenérték dózisok.

Labor kód	lelőhely	De (Gy)
OSZ 804	Piliszántó	$3,13 \pm 0,12$
OSZ 805	Árpádvár, Pilisdömös	$2,55 \pm 0,05$
OSZ 806	Klastrompuszta	$2,49 \pm 0,12$

ÚJ EREDMÉNYEK

Dózisjeljesítmény meghatározása

Dátum: 2012.11.25.

Alkalmazott műszer: jXRf: HORIBA XGT 5000 jXRf

Méréseket végezte: Sipos György Bozsó Gábor

Kiértékelés: Sipos György

A háttérsugárzás, illetve dózisjeljesítmény meghatározásához a mintákat ért radioaktív sugárzás alfa, béta és gamma komponensét, valamint a kozmikus sugárzás értékét kell meghatározni. A mintagyűjtési stratégia (2 mm-es réteg eltávolítása) alapján elmondható, hogy a mintát ért alfa és béta komponens szinte kizárólag a kerámia töredékek saját anyagából, a gamma komponens pedig a környező üledékekből származott.

A minta saját sugárzását a kerámia U, Th és K tartalma adja. A K tartalom meghatározását uXRf mérésekkel végeztük. Az U és Th tartalmat a K tartalom alapján, korábbi méréseket alapul véve becsültük. Az U és Th tartalom a későbbiekben igény szerint ICP MS mérésekkel pontosítható, ami a korok kismértékű változásához vezethet.

A koncentrációkból konverziós egyenletek segítségével számítottuk az egyes sugárzási komponensek dózisjeljesítményét. Az U, illetve Th bomlása során jelentkező alfa sugárzás hatékonyságát irodalmi adatok alapján $10 \pm 2\%$ -osnak vettük.

A minták nedvességtartalmát (w), amely jelentős abszorpciójával csökkentheti a földpát és kvarc ásványokban elnyelt dózist: a mélyről származó téglák esetében 10 tömeg %, a felszínhez közeli cserép esetében 5 tömeg % körülire becsültük. A különböző sugárzástípusok dózisjeljesítményét a fenti nedvességtartalommal korrigáltuk.

A környezetből származó gamma háttérsugárzás, valamint a kozmikus sugárzás összegét a téglák megtalálási mélysége és helyzete alapján becsültük. Összességében elmondható, hogy jelentős bizonytalanságok rejlenek a dózisjeljesítmény meghatározásában, mivel nem nyílt mód a kerámiák előkerülésekor közvetlen méréseket elvégzésére.

4. táblázat: A minták dózisjeljesítményének meghatározásához használt elem koncentrációk és terepi adatok.

_labor kód	lelőhely	U (ppm)	Th (ppm)	K (%)	w	D* _{g+k} (Gy/ka)	D* _{össz} (Gy/ka)
OSZ 804	Piliszántó	$2,30 \pm 0,69$	$11,00 \pm 3,30$	$3,30 \pm 0,17$	$10,00 \pm 2,00$	$1,13 \pm 0,26$	$5,01 \pm 0,71$
OSZ 805	Árpádvár, Pilisdömös	$2,30 \pm 0,69$	$11,00 \pm 3,30$	$2,80 \pm 0,14$	$5,00 \pm 1,00$	$0,72 \pm 0,10$	$3,56 \pm 0,41$
OSZ 806	Klastrompuszta	$2,30 \pm 0,69$	$11,00 \pm 3,30$	$1,80 \pm 0,09$	$10,00 \pm 2,00$	$1,06 \pm 0,24$	$4,59 \pm 0,65$

w: becsült nedvesség tartalom

D*_g: gamma: a becsült gamma háttérsugárzás és kozmikus sugárzás dózisjeljesítményének összege

D*_{össz}: a kerámia belső (alfa + béta), illetve a környezet külső (gamma + kozmikus) dózisjeljesítményének összege

TL/OSL Kormeghatározó Laboratórium, Szegedi Tudományegyetem
6722 Szeged, Egyetem u. 2-6., Hungary
Tel.: +36707024135
E-mail: osl.szeged@gmail.com

Összegzés, Koradatok

Az egyenérték dózis és a dózisteljesítmény adatok meghatározását követően mód nyílt a kerámia minták készítési korának kiszámítására. A számítások során a különböző mérések hibáit konzekvensen figyelembe vettük. A kapott koradatok relatív hibája 10 % körüli, ami megfelel a TL kormeghatározás során elvárt pontosságnak. Az adatok pontosságát növelhették volna az előkerülés helyén elvégzett közvetlen mérések. Más kormeghatározási módszerekhez hasonlóan (pl. radiokarbon) az eredmények 1 σ konfidenciával lettek megadva. Ez azt jelenti, hogy szignifikáns, azaz hozzávetőleg 68 %-os a valószínűsége annak, hogy a kapott adatok a szélső értékek közé esnek.

5. táblázat: Az egyenérték dózis és dózisteljesítmény adatokból számított abszolút koradatok, illetve a kerámiák készítésnek naptári kora.

Labor kód	lelőhely	D* ossz (Gy/ka)	De (Gy)	TLkor (év)	Naptári kor
OSZ 804	Piliszántó	5.01 $\pm$ 0.71	3,13 $\pm$ 0.12	625 $\pm$ 92	1387 $\pm$ 92
OSZ 805	Árpádvár, Pilisdömös	3.56 $\pm$ 0.41	2,55 $\pm$ 0,05	717 $\pm$ 84	1295/184
OSZ 806	Klastrompuszta	4.59 $\pm$ 0.65	2,49 $\pm$ 0.12	542 $\pm$ 81	1470 $\pm$ 81

ÚJ EREDMÉNYEK

Szeged, 2012.12.06.

Dr. Sipos György

ELIGAZÍTÁS

SZELVÉNYEZÉS

**HA RÖVID
A KARDOD,
TOLD MEG...**

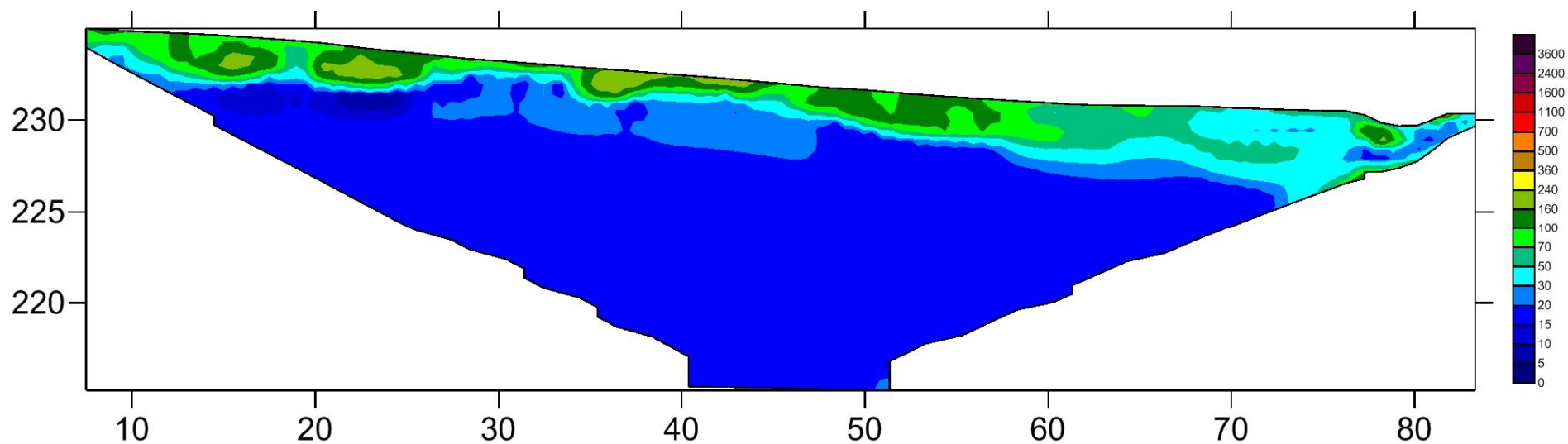
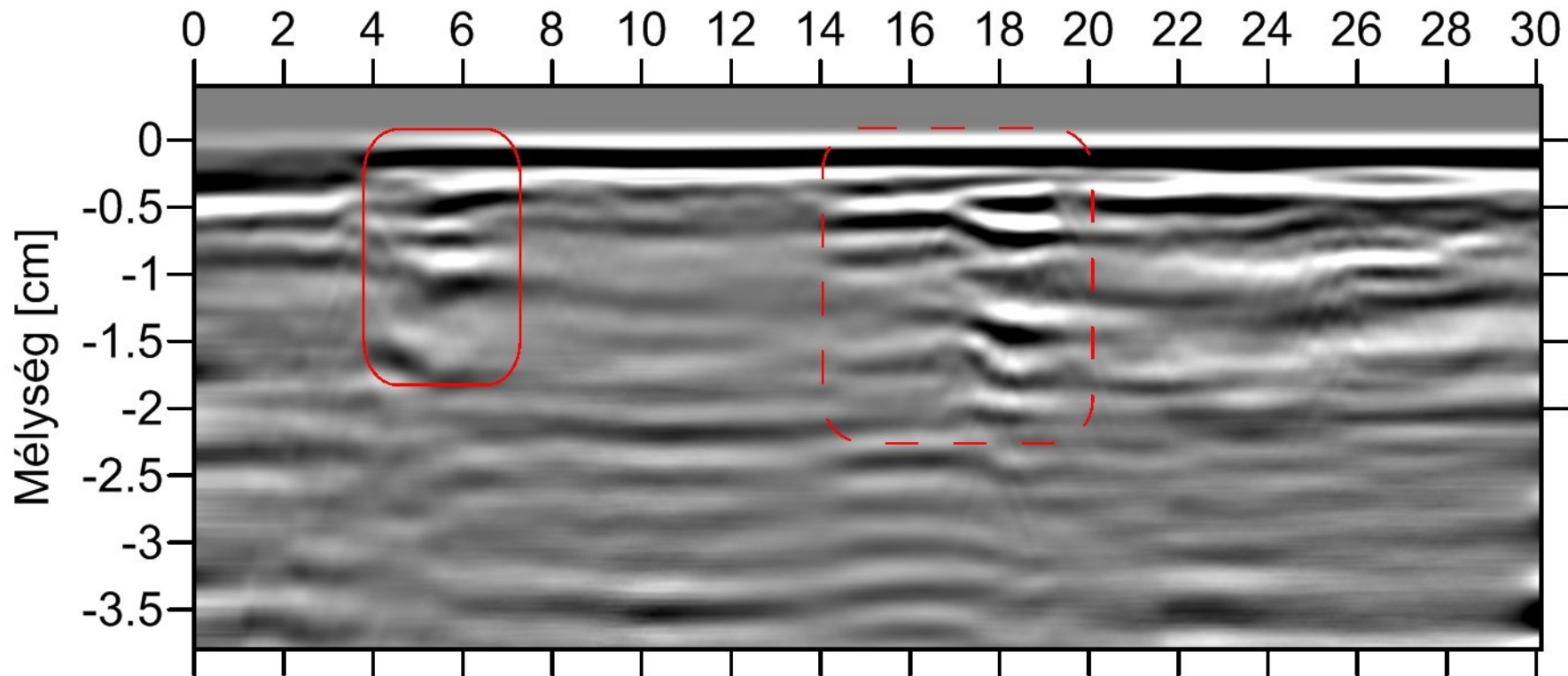

A „SZOKÁSOS” GEOFIZIKAI MÉRÉSEK

052

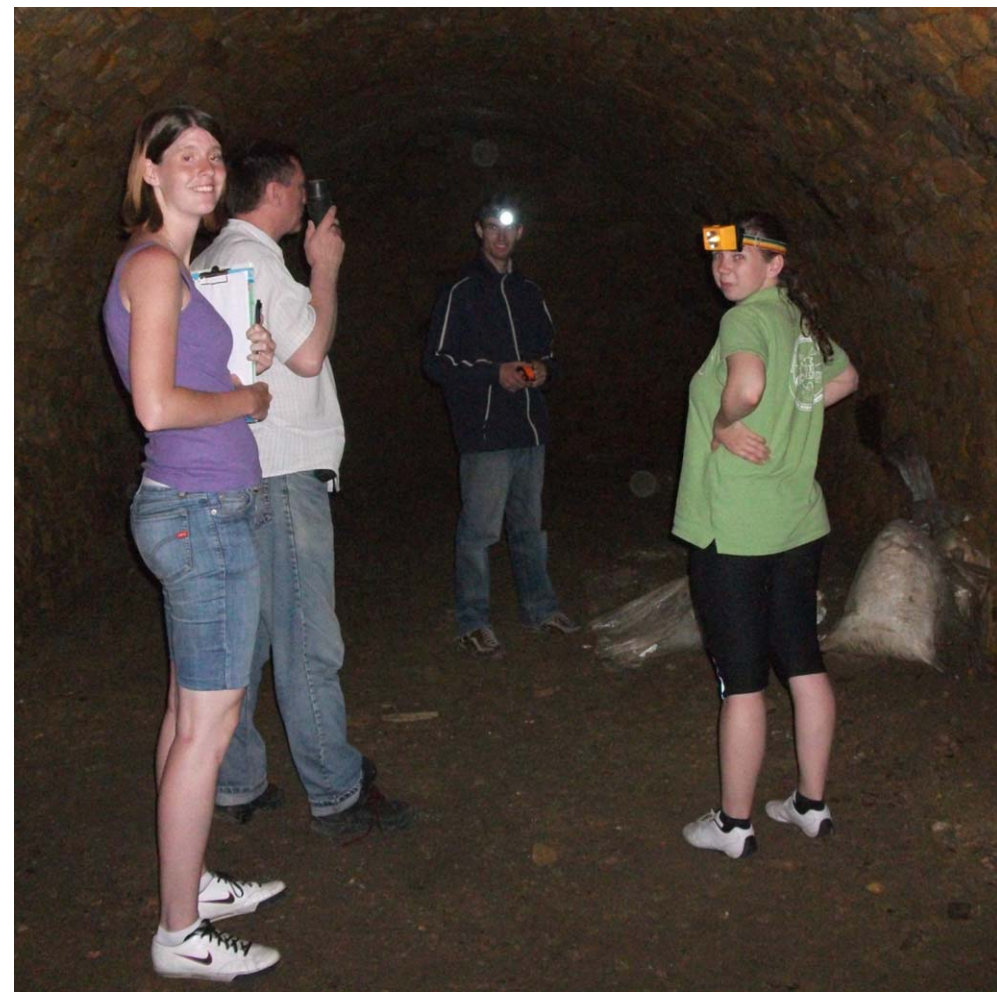
Távolság[m]

ÉLET A FÖLD ALATT

FÉNY AZ
ALAGÚT VÉGÉN

A LEGÚJABB KUTATÁSI MÓDSZEREK BEVETÉSE

„MINTAVÉTEL” A SZÉLES FAL KIÁSÁSA

KÍSÉRLET A MÚZEUM-PINCE ALATTI TOVÁBBHALADÁSRA

A PLEBÁNIA ALATT

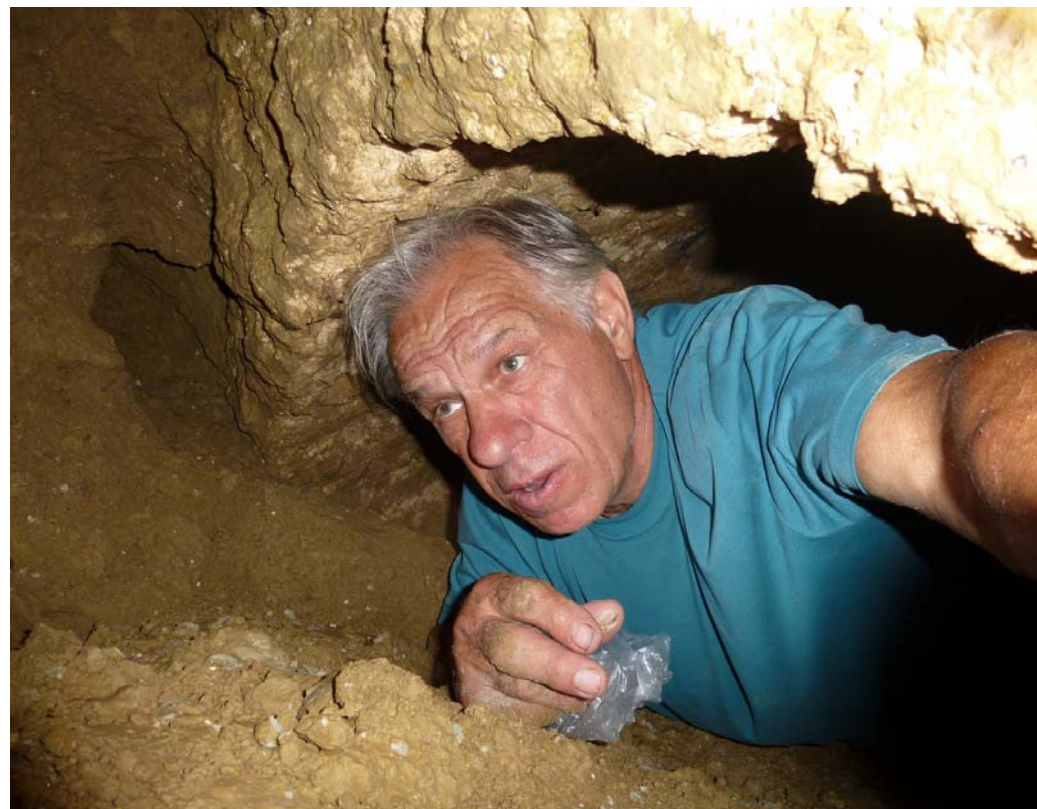

VÍZ A TEMPLOM ALATT

**TOVÁBB A
FOLYOSÓBAN**

**Elektromos
ellenállásmérés
(„Pisti” telke)**

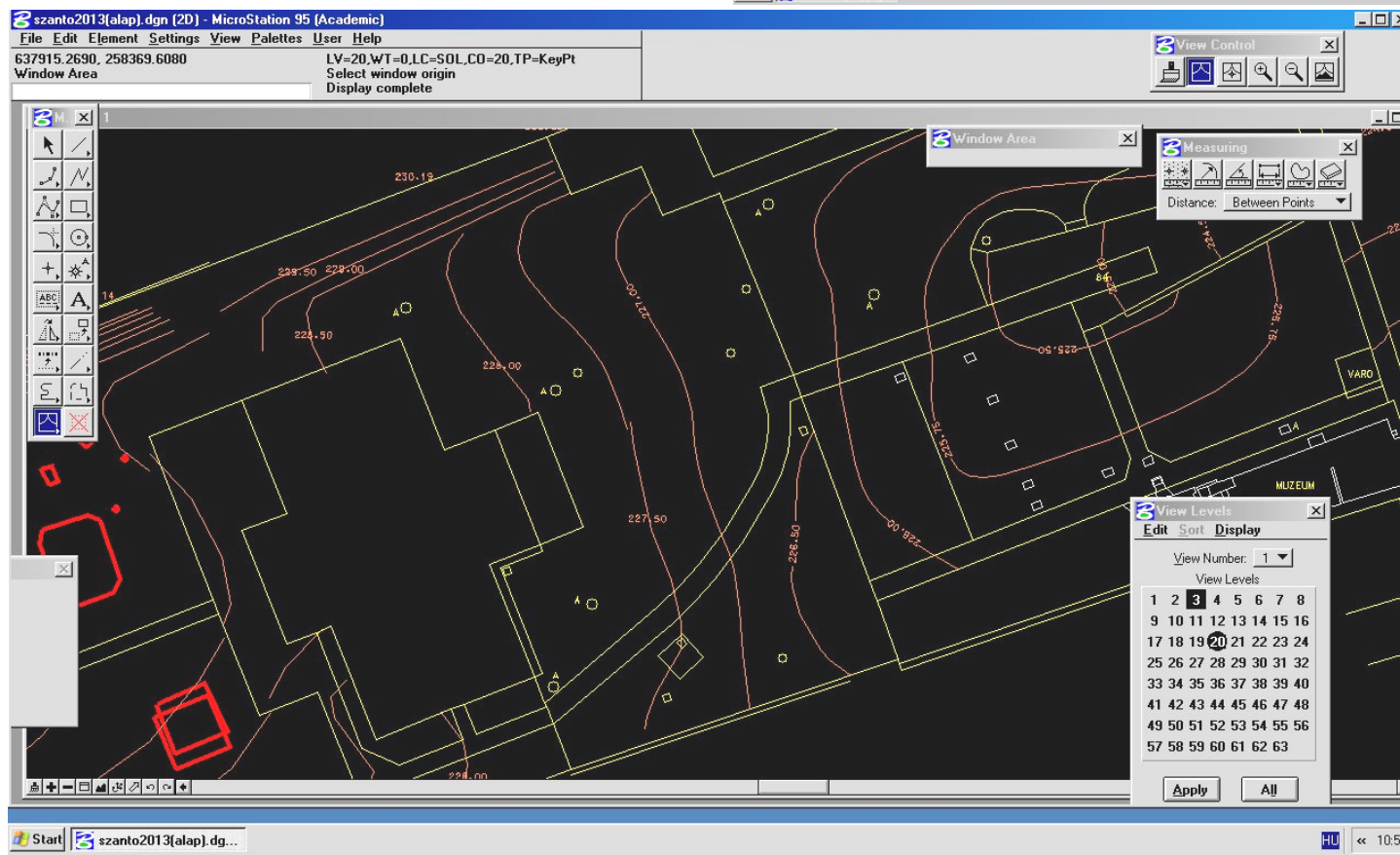
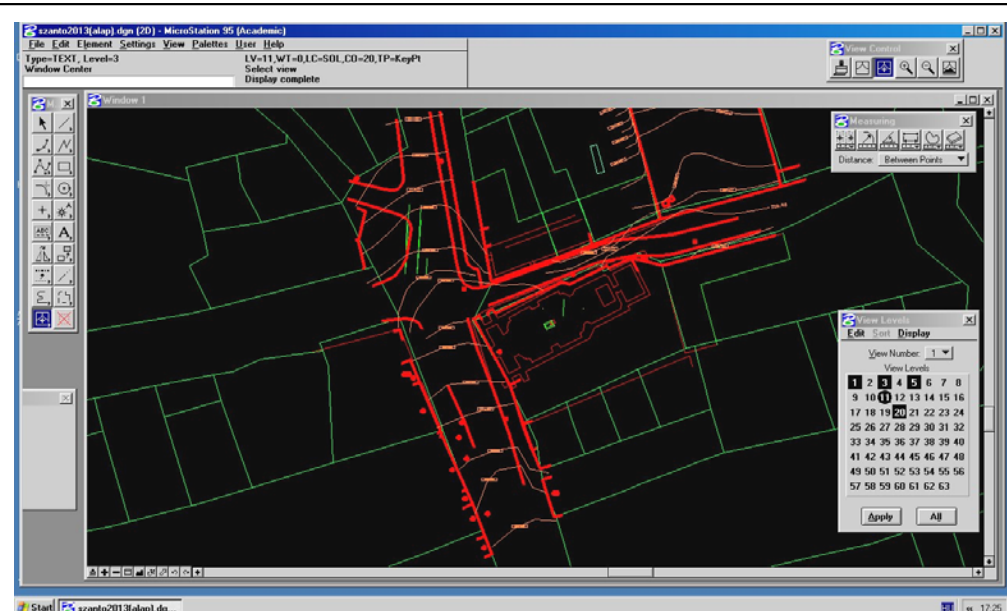
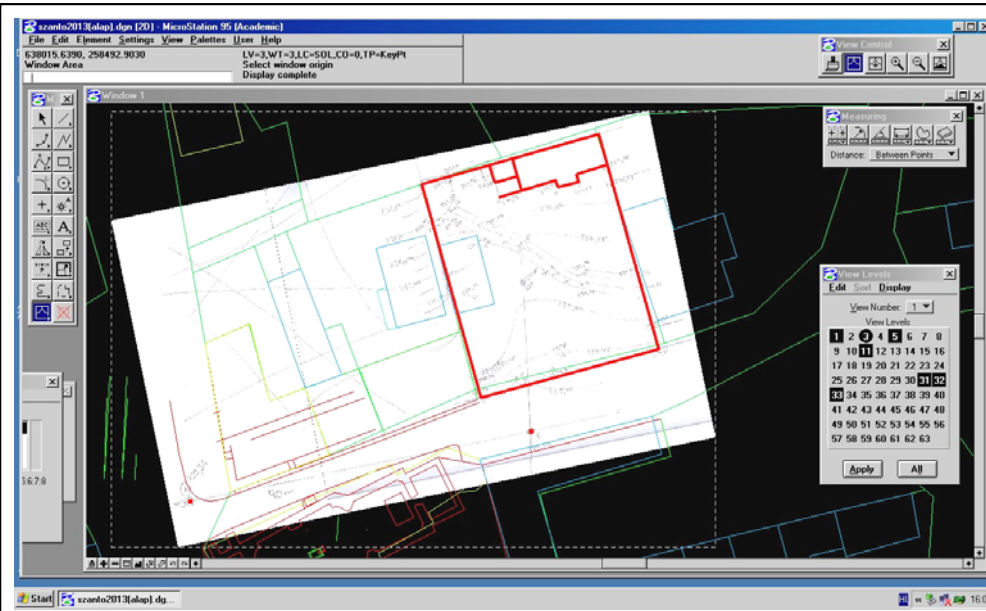

PILISSZÁNTÓ 2013.

(adatfeldolgozás, elemzés)

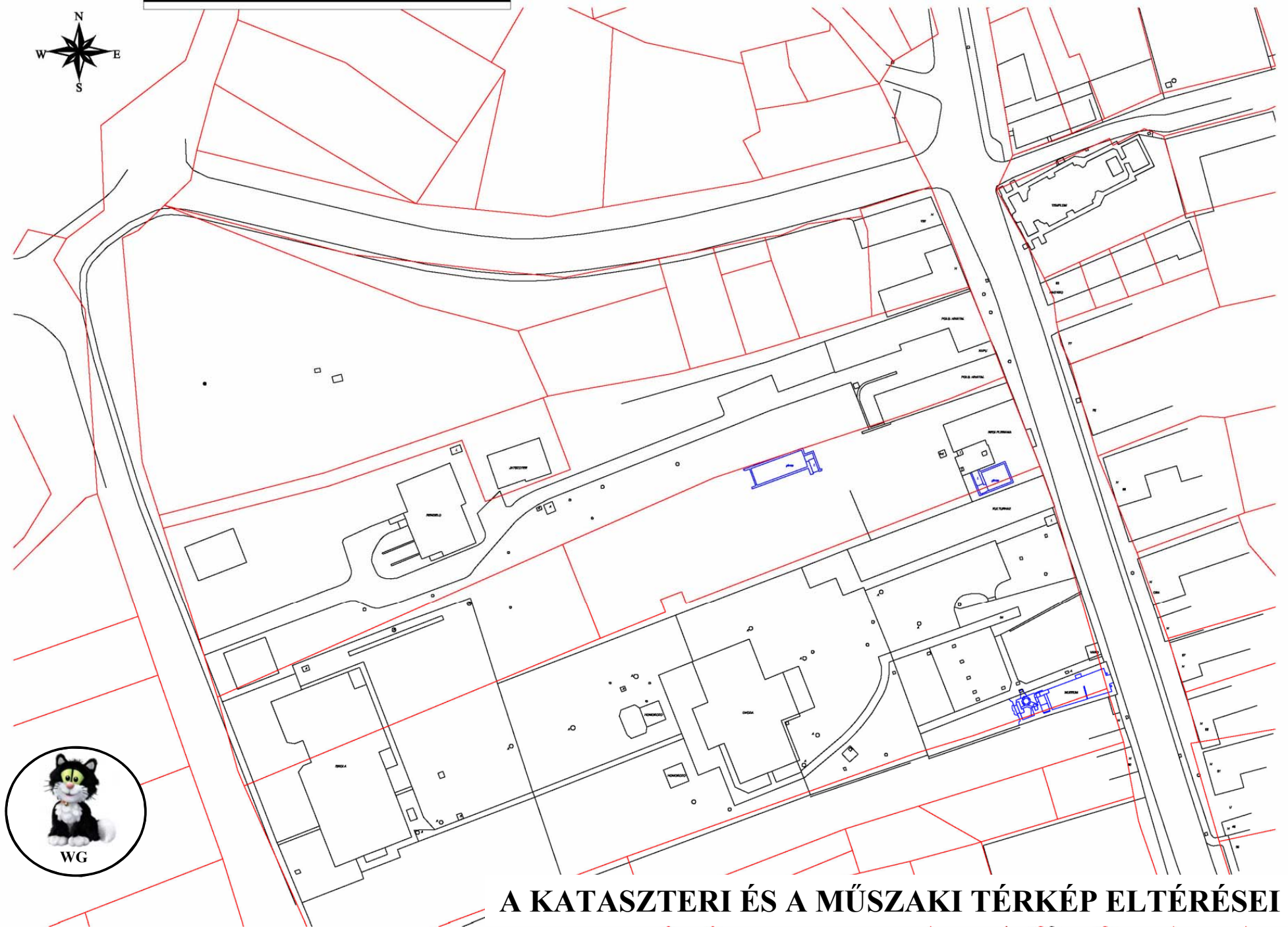

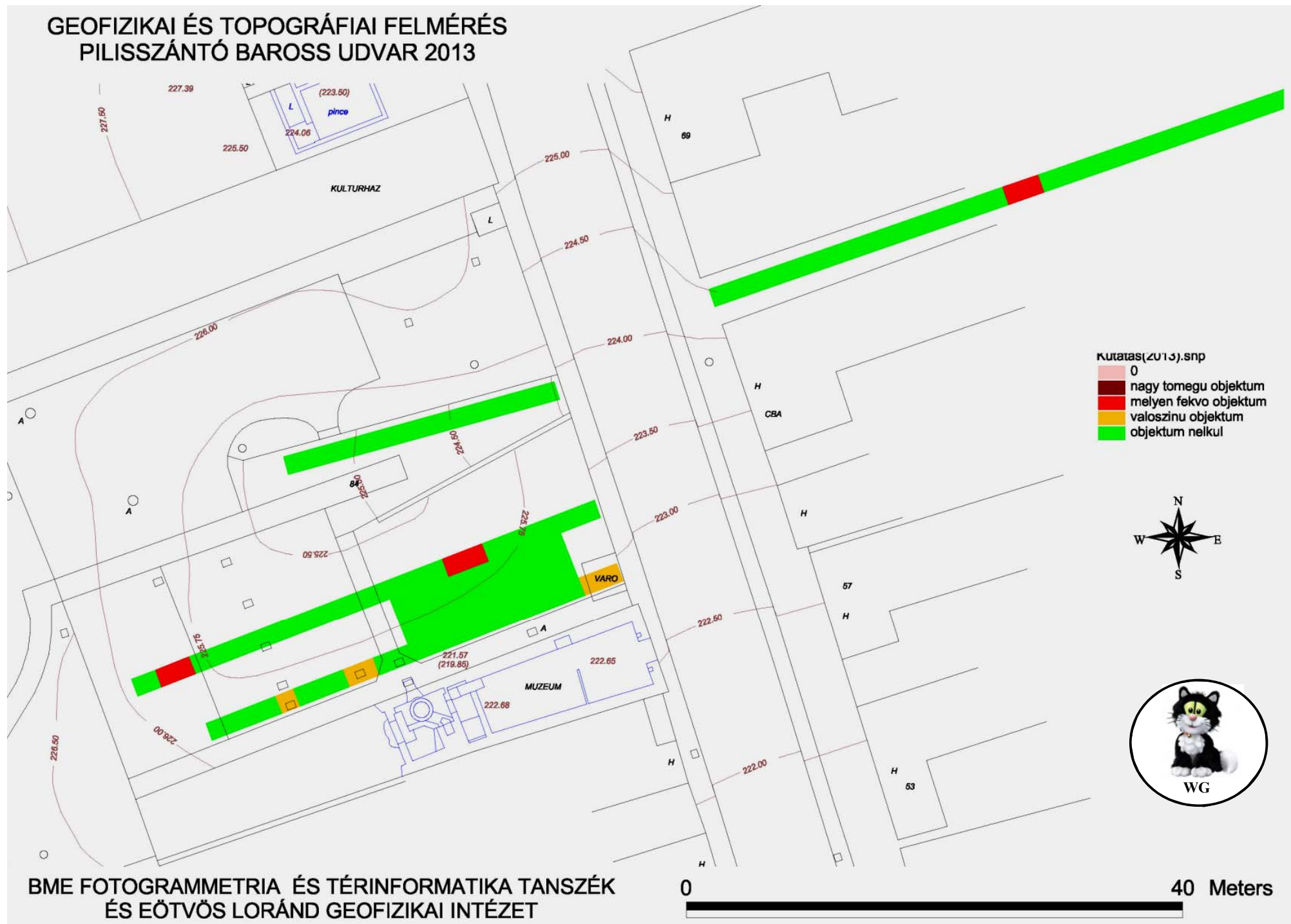
0 80 Meters

A KATASZTERI ÉS A MŰSZAKI TÉRKÉP ELTÉRÉSEI

GEOFIZIKAI ÉS TOPOGRÁFIAI FELMÉRÉS PILISSZÁNTÓ BAROSS UDVAR 2013

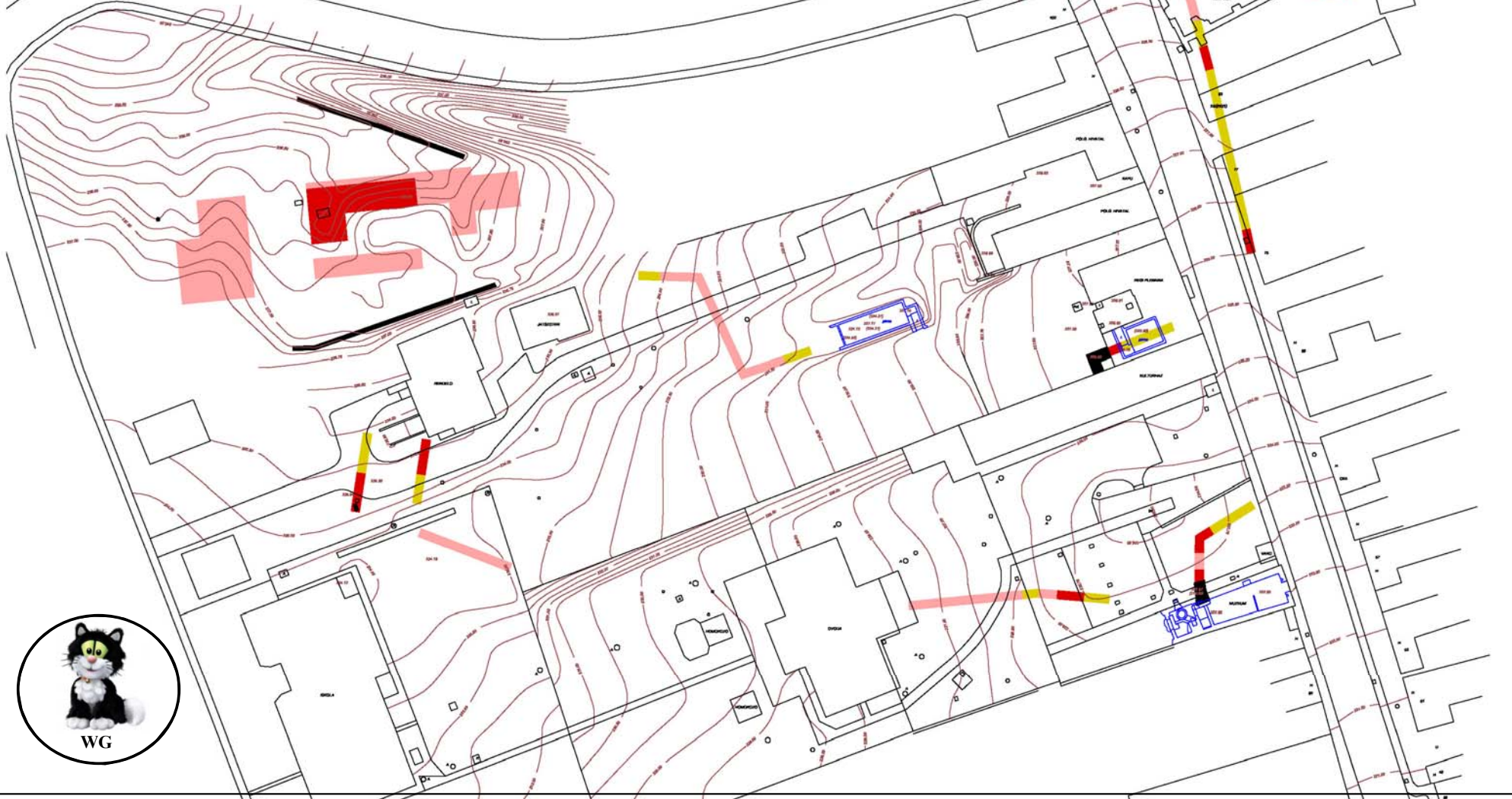

INTEGRÁLT OBJEKTUMFELDERÍTÉSI TÉRKÉP PILISSZÁNTÓ 2013.

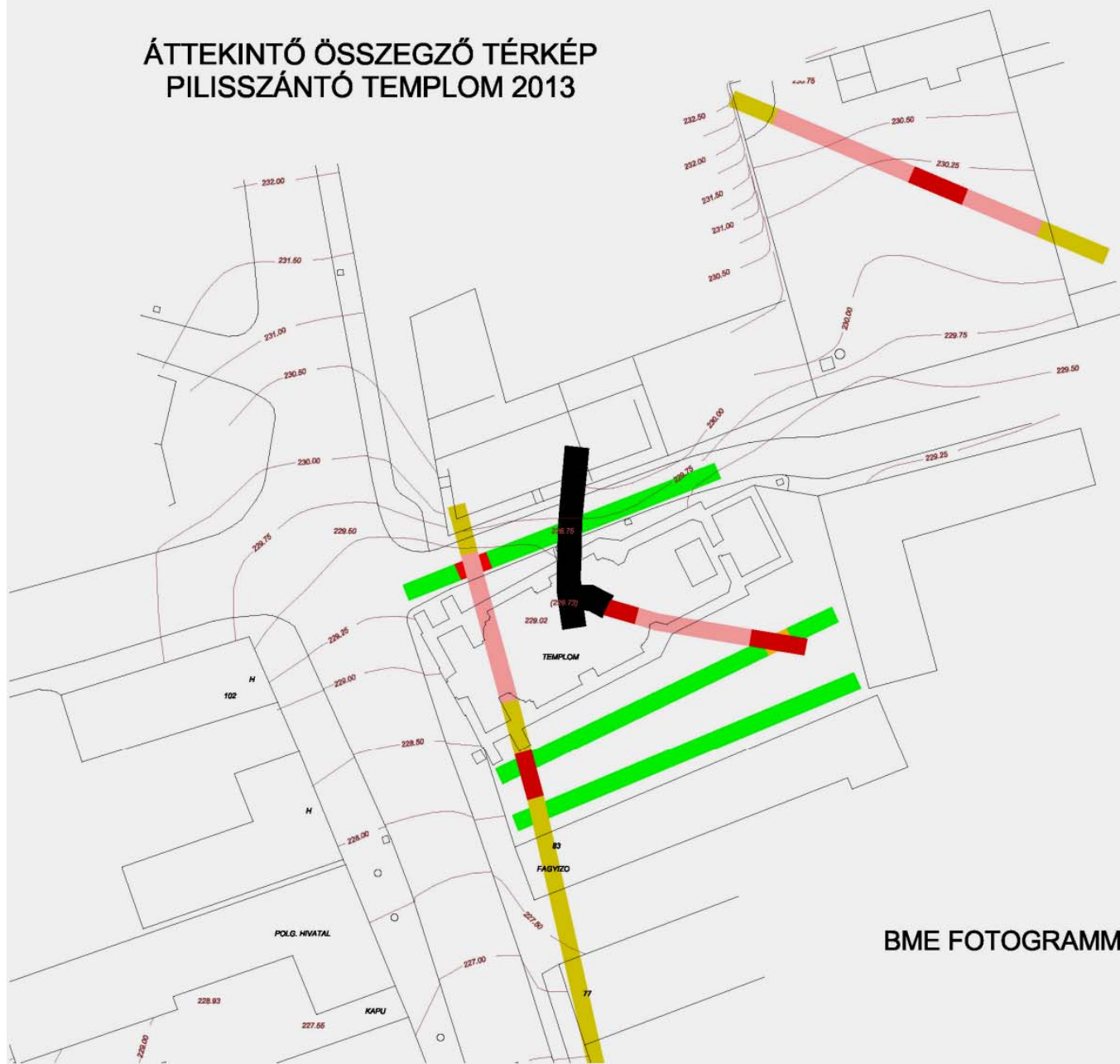

0 80 Meters

ÁTTEKINTŐ ÖSSZEGZŐ TÉRKÉP PILISSZÁNTÓ TEMPLOM 2013

- Objektumok(2013).shp
- 0
  - mintaveteli hely
  - biztos objektum
  - valoszinu objektum
  - feltetelezett objektum
- Kutatas(2013).shp
- 0
  - nagy tomegu objektum
  - melyen fekvő objektum
  - valoszinu objektum
  - objektum nélkül

BME FOTOGRAMMETRIA ÉS TÉRINFORMATIKA TANSZÉK

A KOSSUTH LAJOS UTCA HOSSZMETSZETI VÁZLATA

